

УДК 621.76

Д. О. Буханцов, В.Г. Крупко, канд. техн. наук., доц.

Донбаська державна машинобудівна академія, Краматорськ, Україна

ОБГРУНТУВАННЯ РАЦІОНАЛЬНИХ ПАРАМЕТРІВ РОБОЧОГО ОБЛАДНАННЯ ГІДРАВЛІЧНОГО ЕКСКАВАТОРА

D.O. Bukhantsov, V.G. Krupko Ph.D., Assoc. Prof.

JUSTIFICATION OF RATIONAL PARAMETERS OF THE EQUIPMENT HYDRAULIC EXCAVATORS

Доцільність використання гідравлічних екскаваторів на підприємствах по видобутку корисних копалин і виконання земляних робіт в будівництві не визиває сумніву, тому при проектуванні гідравлічних екскаваторів виникла необхідність знайти раціональну конструкцію і співвідношення параметрів робочого обладнання таких екскаваторів. В даній роботі наведена розробка закономірностей взаємодії робочого органу з зовнішнім середовищем, в залежності від параметрів процесу копання.

Складання цих залежностей пояснюється необхідністю з'ясування впливу тих чи інших факторів процесу копання на хід, швидкість і прискорення штока гідроциліндра, які в свою чергу, визначають характер проведення робіт в кар'єрі, а саме, динаміку і енерговитрати машини, а також деякі конструктивні особливості робочого обладнання екскаватора.

Розрахункова схема робочого обладнання ковша екскаватора представляє собою шарнірно зчленовану систему (рисунок 1), що складається з ковша з ґрунтом 1, рукояті 2, стріли 3 і двох гідроциліндрів 4, що працюють синхронно.

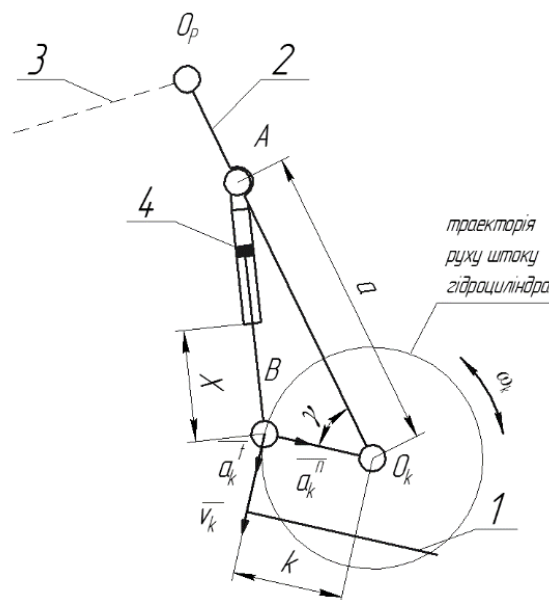

Рис. 1. Розрахункова схема робочого обладнання ковша в проміжному положенні робочого органу

Метою проведення даного блоку досліджень є складання аналітичних залежностей, таких, як характеристики штока гідроциліндра, його хід x_k , лінійна швидкість кінця штока v_k , а також прискорення a_k , та вплив на їх величину різних геометричних параметрів.

Доцільність складання цих залежностей пояснюється необхідністю з'ясування впливу тих чи інших факторів на процес копання. Задаючись кутовою швидкістю ковша ω_K відносно точки кріплення ковша O_K до рукояті, значення якої приймається постійним з існуючих рекомендацій, виведемо аналітичну функціональну залежність ходу штока гідроциліндра, грунтуючись на параметрах розрахункової схеми, представленій на рисунку 1.

$$x_k = \sqrt{k^2 + a^2 - 2ak\cos\gamma} - a + k, \quad (1)$$

де k – відстань між шарніром повороту ковша O_K і шарніром кріплення штока гідроциліндра В до задньої стінки ковша; a – відстань між шарніром повороту ковша O_K і шарніром кріплення гідроциліндра А до рукояті 2; γ – кут повороту ковша відносно точки O_K .

Взявши частинну похідну, отримуємо формули швидкості та прискорення штока. Фізичний інтерес являють собою залежності $a^T_k = f(\gamma)$ та $a^T_k = f(a)$, так як саме у процесі роботи машини виникають прискорення, які неминучі через фактичну нерівномірність проведення копання. Побудуємо відповідні графіки залежностей (рис. 2), які дозволяють простежити характер зміни тангенціального прискорення кінця штока гідроциліндра в процесі роботи ковша від геометричних параметрів обладнання.

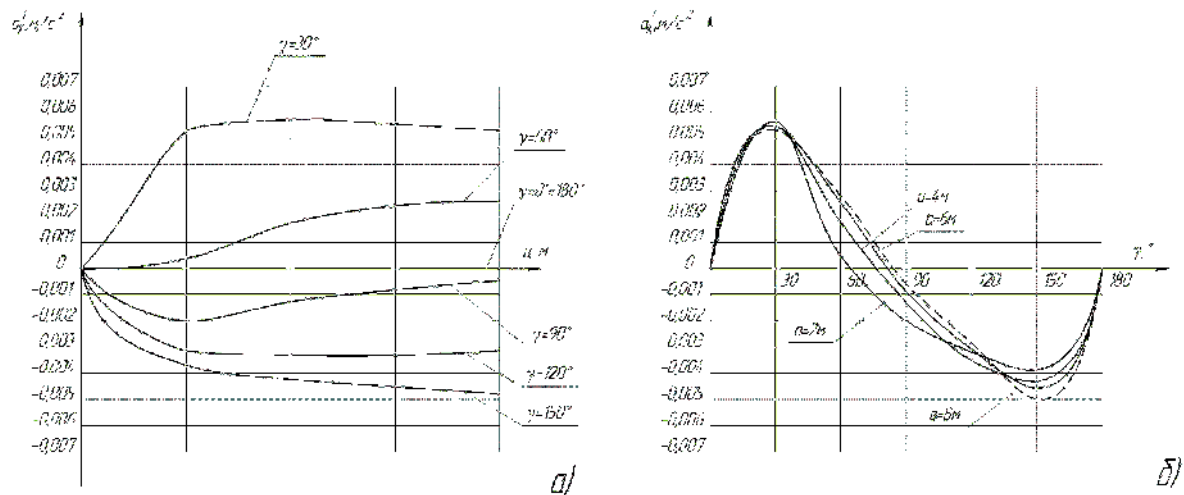

Рис. 2. Графіки залежностей: а – $\omega_k^T = f(a)$; б – $\omega_k^T = f(\gamma)$

Амплітудна мінливість і знакозмінний характер зміни цієї величини дозволяє судити про наявність додаткових навантажень, діючих на обладнання.

Проаналізувавши кінематику в процесі копання, можна зробити висновок, що дані кінематичних характеристик залежать від кута повороту ковша та від місця кріплення гідроциліндрів до ковша і рукояті, але не від силових характеристик процесу.